

ŚRODOWISKO NATURALNE

Klimat, pogoda, klęski żywiołowe
Ochrona środowiska
Rośliny
Zwierzęta

ПРИРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Клімат, погода, стихійні лиха
Охорона довкілля
Рослини
Тварини

KLIMAT, POGODA, KLĘSKI ŻYWIOŁOWE**КЛІМАТ, ПОГОДА, СТИХІЙНІ ЛІХА**

Rzeczowniki i wyrażenia rzeczownikowe – Імєнники та іменникові словосполучєння

amplituda temperatur

bezwietrze

błyskawica

chmura

~ burzowa

~ deszczowa

~ kłębiasta

~ niska

~ pierzasta

~ warstwowa

~ wysoka

podstawa chmury

chmurka

ciepło

ciśnienie atmosferyczne

niskie ~

wysokie ~

cyrkulacja atmosferyczna

front atmosferyczny

chłodny ~

ciepły ~

polarny ~

grzmot

klimat

~ górski

~ kontynentalny

~ monsunowy

~ morski

~ pustynny

~ śródziemnomorski

łagodny ~

surowy ~

амплітуда температур

штиль

бліскавка

хмара

грозова ~

дощова ~

купчаста ~

~ нижнього ярусу

періста ~

шарувата ~

~ верхнього ярусу

основа хмари

хмарка, хмарінка

тепло

атмосферний тиск

низький ~

високий ~

атмосферна циркуляція

атмосферний фронт

холодний ~

теплій ~

полярний ~

грім

клімат

гірський ~

континентальний ~

мусонний ~

морський ~

пустельний ~

середземноморський ~

м'який ~

суворий ~

Ulewom towarzyszą silne wiatry.

Warszawa przywitała nas deszczem.

Wiatr

~ przycicha

~ rozpędza chmury

~ wieje prosto w twarz

~ wzmacnia się.

Zanosi się na deszcz.

Zawiało (Zasypało) drogi.

Зливи супроводжуються сильними вітрами.

Варшава зустріла нас дощем.

Вітер

~ вщухає

~ розганяє хмари

~ дме прямо в обличчя

~ посилюється.

Схоже, буде дощ.

Завіяло (засипало, замело) дороги.

OCHRONA ŚRODOWISKA

ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ

Rzeczowniki i wyrażenia rzeczownikowe – Імєнники та імєнникові словосполучєння

ekosystem

populacja

przyroda

równowaga ekologiczna

warstwa ozonowa

woda pitna

zaopatrzenie w wodę

zasoby naturalne

~ nieodnawialne

~ odnawialne

екосистєма

популяція

природа

єкологічна рівновага

озоновий шар

питна вода

водопостачання

природні ресурси

невідновні ~

відновні (відновлювальні) ~

alternatywne źródła energii

ekologia

~ człowieka

~ społeczna

filtr

ochrona

oczyszczalnia ścieków

oczyszczanie ścieków

park narodowy

prawidłowość

regulacje prawne

rekultywacja

rezerwat przyrody

ruch ekologiczny

ruch Zielonych

sortowanie odpadów

utilizacja odpadów

zalesianie

альтернативні джерела енергії

єкологія

~ людини

соціальна ~, соціоекологія

фільтр

захист, охорона

пункт очищення стічних вод

очищення стічних вод

національний парк

закономірність

правове регулювання

рекультивация

природний заповідник

єкологічний рух

рух зелєних

сортування відходів

утилізация відходів

залєснення

czynniki szkodliwe – шкідливі чинники

azbest	азбест
chemikalia	хімікалії
choroby cywilizacji	хвороби цивілізації
deforestacja	хижацька вірубка лісів
degradacja	деградація
deszcze	дощі
kwaśne ~	кислотні ~
radioaktywne ~	радіоактивні ~
dewastacja	спустошення, девастація
dym	дим
dziura ozonowa	озонова діра
efekt cieplarniany	парниковий ефект
emisja gazów	вікид (емісія) газів
erozja	ерозія
~ gleby	~ ґрунтів
~ lodowcowa	льодовикова ~
~ morska	морська ~
~ rzeczna	річкова ~
~ wietrzna	вітрова ~
~ wodna	водна ~
freon	фреон
gazy toksyczne	токсичні гази
hałas	галас, шум
katastrofa ekologiczna	екологічна катастрофа
makulatura	макулатура
melioracja	меліорація
nawozy	добриво <i>lp</i>
niszczenie	знищення
~ lasów	~ лісів
~ warstwy ozonowej	руйнування озонowego шару
ocieplenie	потепління
odpadki	відходи
odpady	відходи
~ drewna	~ деревини
~ komunalne	комунальні ~
~ metalowe	металевий брухт, металобрухт
~ nuklearne	~ атомної промисловості
~ promieniotwórcze	радіоактивні ~
~ przemysłowe	промислові ~
ołów	свиніць
paliwo	паливо, пальне
plastik	пластик, пластмаса
promieniowanie radioaktywne	радіоактивне випромінювання
przegrzanie	перегрів
pył	пил
~ radioaktywny	радіоактивний ~
~ węglowy	кам'яновугільний ~

ROŚLINY

РОСЛІНИ

Rzeczowniki i wyrażenia rzeczownikowe – Ім'єнники та іменникові словосполучення

byliny
 chwasty
 drzewostan
 gatunki roślin
 mchy
 paprocie
 porosty
 roślinność
 egzotyczna ~
 rośliny
 ~ chronione (pod ochroną)
 ~ cieniolutne
 ~ cieplarniane
 ~ doniczkowe
 ~ inspektowe
 ~ jednoroczne
 ~ lecznicze
 ~ liściaste
 ~ ogrodowe
 ~ pastewne
 ~ pnące
 ~ przemysłowe
 ~ strączkowe
 ~ światłolubne
 ~ trawiaste, trawy
 ~ uprawne
 ~ wieloletnie
 ~ wodne
 ~ wodolubne
 ~ zbożowe
 ~ zielne
 skrzypy
 trzcina
 wodorosty
 zioła

hodowla roślin
 rozmnażanie roślin
 sadzonka
 siew
 uprawa roślin
 wegetacja

багаторічні рослини
 бур'ян
 лісонасадження
 види рослин
 мохи
 папороті
 лишайники
 рослинність
 екзотична ~
 рослини
 ~ під охороною
 тіньолубні ~
 теплічні ~
 кімнатні ~
 парникові ~
 однорічні ~
 лікарські ~
 листяні ~
 садові ~
 кормові ~
 виткі ~
 технічні ~
 стручкові ~
 світлолюбні ~
 трав'яністі ~
 культурні ~
 багаторічні ~
 водні ~
 водолубні ~
 зернові ~
 злакові ~, злаки
 хвощі
 тростина
 водорості
 лікарські рослини (трави)

■
 рослинництво
 розмноження рослин
 саджанець
 сівба
 вирощування рослин
 вегетація

szuwary *lm*, oczerety *lm*
 tereny zielone
 trawa
 trawnik
 warzywnik
 wąwóz
 zagajnik
 zarośla
 żywopłót

очерёт
 зелéні наса́дження
 тра́ва
 газóн
 горóд
 уще́лина
 гай, молодня́к
 за́рості
 живо́пліт

ZWIERZĘTA

ТВА́РИНИ

Rzeczowniki i wyrażenia rzeczownikowe – Імéнники та іменникові словосполóчення

samiec/samica
 czworonóg

самéць/сáмка, самі́ця
 чотиринóгий

akwarium
 buda
 dziupla
 gawra, barłóg
 gniazdo
 legowisko
 mrowisko
 nora
 pajęczyna
 tereny lęgowe
 terrarium
 zoo, ogród zoologiczny

аква́ріум
 бў́дка
 дуплó
 барлі́г
 гніздó
 лі́гво, лі́гвище, кублó
 мура́шник
 нора́
 паву́тіння
 місця́ гніздува́ння
 тера́ріум
 зоопáрк

kierdel
 klucz
 ławica
 sfora
 stado
 ~ krów
 ~ owiec
 ~ ptaków
 tabun
 wataha

отáра (овець)
 кося́к (птахи́в)
 кося́к (ри́б)
 згра́я соба́к (псів)
 ста́до, згра́я
 ста́до корів
 отáра ове́ць
 згра́я птахі́в
 табу́н
 згра́я (вовкі́в)

Przymiotniki – Прикме́тники

akwariowy
 domowy
 drapieżny
 dziki

аква́ріумний
 дома́шній, сві́йський
 хи́жий
 ди́кий

Naśladowanie dźwięków – Звуконаслідування

be-bee (<i>owca</i>)	бее-бее
bzz (<i>mucha</i>)	дзз
chrum-chrum (<i>świnia</i>)	хрю-хрю
ćwir-ćwir (<i>wróbel</i>)	цвірінь-цвірінь
gę-gę (<i>gęś</i>)	ге-ге
gruch-gruch (<i>gołąb</i>)	гуль-гуль
hau-hau (<i>pies</i>)	гав-гав
i-cha-cha (<i>koń</i>)	і-го-го
i-o-i-o (<i>osioł</i>)	іа-іа
ko-ko-ko (<i>kura</i>)	ко-ко
kra-kra (<i>wrona</i>)	кар-кар
ku-ku (<i>kukułka</i>)	ку-ку
kukuryku (<i>kogut</i>)	кукуріку
kum-kum (<i>żaba</i>)	ква-ква, кум-кум
kwa-kwa (<i>kaczka</i>)	кря-кря
mee-mee (<i>koza</i>)	ме-ме
miau-miau (<i>kot</i>)	няв-няв
mru-mru (<i>kot</i>)	мур-мур
muu (<i>krowa</i>)	му
pi-pi (<i>kurczak</i>)	пі-пі
u-hu (<i>puhacz</i>)	пугу́

* Zob. *Gospodarstwo rolne* w rozdz. 22. *Wieś i okolica*.** Zob. *Artykuły spożywcze* w rozdz. 5. *Zakupy*.